

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 13. mai 2020
(OR. en)

7971/20

JAI 356
FRONT 137
VISA 51
SAN 156
MI 134
TRANS 209
COMIX 210

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	11. mai 2020
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2020) 222 final
Teema:	KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, EUROOPA ÜLEMKOGULE JA NÕUKOGULE Teine hinnang mittehädavajaliku ELi reisimise ajutise piirangu kohaldamisele

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2020) 222 final.

Lisatud: COM(2020) 222 final

Brüssel, 8.5.2020
COM(2020) 222 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, EUROOPA ÜLEMKOGULE
JA NÕUKOGULE**

Teine hinnang mittehädavajaliku ELi reisimise ajutise piirangu kohaldamisele

I Sissejuhatus

10. märtsil 2020 rõhutasid Euroopa Liidu riigipead ja valitsusjuhid Euroopa ühise lähenemise ja Euroopa Komisjoniga tiheda koostöö tegemise vajalikkust COVID-19 küsimuses.

Komisjon võttis 16. märtsil 2020 vastu teatise Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule ja nõukogule „ELi mittehädavajaliku reisimise ajutine piiramine“¹. Teatises soovitas komisjon, et Euroopa Ülemkogu peaks tegutsema selle nimel, et Schengeni liikmesriikide riigipead või valitsusjuhid võtaksid koos Schengeniga ühinenud riikide riigipeade või valitsusjuhtidega kiiresti vastu otsuse kohaldada kolmandatest riikidest EL+ alale² mittehädavajaliku reisimise suhtes ajutist piirangut.

Nimetatud riigid leppisid 17. märtsil 2020 kokku komisjoni soovitusel kohases koordineeritud tegevuses ELi välispiiril. Sellest ajast alates on kõik ELi liikmesriigid (välja arvatud Iirimaa) ja Schengeni lepinguga ühinenud riigid³ võtnud vastu otsuse reisipiirangut rakendada.

Selleks et liikmesriike aidata, võttis komisjon 30. märtsil 2020 vastu suunised selle kohta, kuidas rakendada ajutisi reisipiiranguid, hõlbustada repatrieerimist kogu maailmast ning tegeleda inimestega, kelle viisa on reisipiirangute tõttu aegunud⁴. Suunised töötati välja koostöös Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (Frontex), Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) ning Europoliga.

8. aprillil 2020 võttis komisjon 16. märtsi teatise järelmeetmena vastu teatise „Hinnang mittehädavajaliku ELi reisimise ajutise piirangu kohaldamisele“⁵. Selles teatises kutsus komisjon Schengeni liikmesriike ja Schengeni lepinguga ühinenud riike üles pikendama kooskõlastatult ajutist piirangut kolmandatest riikidest EL+ alale mittehädavajaliku reisimise suhtes veel 30 päeva, st kuni 15. maini 2020.

Ajutist reisipiirangut kohaldatakse kõikide mittehädavajalike reiside suhtes kolmandatest riikidest EL+ alale. Kuid selleks, et kaitsta ELi kodanike ja Schengeni lepinguga ühinenud riikide⁶ kodanike, nende pereliikmete ja ELis seaduslikult elavate kolmandate riikide kodanike õigusi, ei kohaldata nende suhtes mittehädavajaliku reisimise piirangut, et nad saaksid koju tagasi pöörduda. Et piirangu mõju ühiskonna toimimisele piirduks vajaliku miinimumiga, soovitati liikmesriikidel piirangut mitte kohaldada teatavate reisijakategooriate suhtes, kes täidavad olulist ülesannet või kelle reisimine on hädavajalik⁷.

¹ COM(2020) 115, 16. märts 2020.

² „EL+ alasse“ kuuluvad kõik Schengeni liikmesriigid (sealhulgas Bulgaaria, Horvaatia, Küpros ja Rumeenia) ning neli Schengeni lepinguga ühinenud riiki. Sellesse kuuluvad ka Iirimaa ja Ühendkuningriik, juhul kui nad otsustavad rakendada sama meedet.

³ Island, Liechtenstein, Norra, Šveits.

⁴ C(2020) 2050, 30 märts 2020.

⁵ COM(2020) 148, 8. aprill 2020.

⁶ Sealhulgas Ühendkuningriigi kodanike ja liidu elanikkonnakaitse mehhanismis osalevate riikide (Serbia, Montenegro, Põhja-Makedoonia, Türgi) kodanike õigusi, kui nad repatrieeritakse mehhanismi raames.

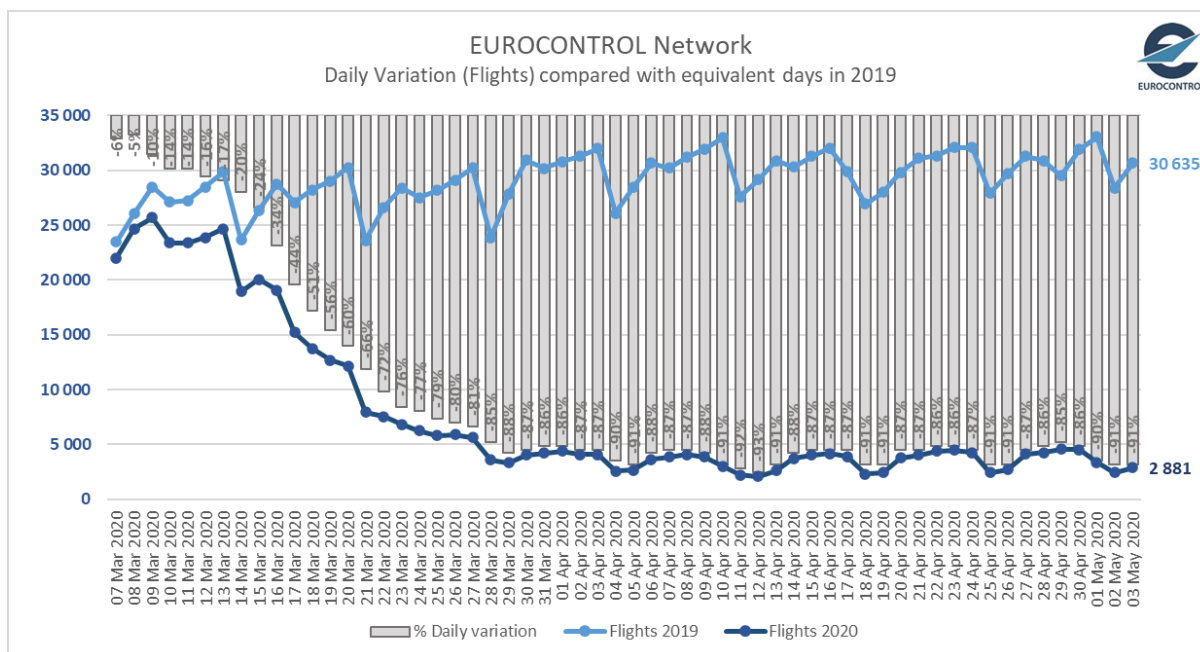
⁷ Need peaksid hõlmama järgmist:

- tervishoiutöötajad, tervishoiuvaldkonna teadurid ja eakate hoolekande töötajad;
- piirialatöötajad;
- põllumajandussektori hooajatöötajad;
- transpordipersonal;
- diplomaadid, rahvusvaheliste organisatsioonide töötajad, sõjaväelased ja humanitaarabitöötajad oma tööülesannete täitmisel;
- transiitreisijad;
- reisijad, kes reisivad mõjuvatel perekondlikel põhjustel;
- isikud, kes vajavad rahvusvahelist kaitset või reisivad muudel humanitaarsetel põhjustel, järgides tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet.

Kuna soovitatav ajavahemik reisi piirangu säilitamiseks välispiiril lõpeb 15. mail 2020, hinnatakse käesolevas teatises, kas piirangu edasine pikendamine on vajalik ja põhjendatud.

II Pärast reisi piirangu hindamist käsitleva teatise vastuvõtmist (8. aprill 2020) toimunud muudatused

Välispiiril kohaldatava piirangu eesmärk on vähendada riski, et haigus levib ELi reisimise kaudu. Aprillis reisiti kogu maailmas endiselt väga vähe, sealhulgas ELi ja EList välja ning ELi sees. 3. mail 2020 teatas EUROCONTROL,⁸ et lendude arv on vähenenud 91 %, st võrreldes 2019. aastaga vähenes lendude arv 27 754 võrra⁹. Toimuvad lennud piirduvad peamiselt kaubaveoga. Sarnane muutus on toimunud ka teiste transpordiliikide puhul, nagu parvlaeva-, bussi- ja rongitransport.

Kuigi mõned ELi liikmesriigid ja Schengeni lepinguga ühinenud riigid astuvad esimesi ettevaatlikke samme, et leevendada suhtlusdistanti hoidmise meetmeid oma territooriumil, jääb üldiseks eesmärgiks piirata koroonaviiruse levikut sotsiaalse suhtluse piiramise kaudu. Olukord Euroopas ja kogu maailmas on endiselt väga ebakindel ning ei saa välistada, et meetmed tuleb nakkuse taasleviku korral uuesti kehtestada.

15. aprillil 2020 tutvustasid Euroopa Komisjoni president ja Euroopa Ülemkogu eesistuja „Ühtset Euroopa tegevuskava COVID-19 leviku tõkestamiseks võetud meetmete lõpetamise suunas“¹⁰. Tegevuskavas tehakse ettepanek kohaldada sise- ja välispiiride avamiseks järkjärgulist lähenemisviisi, mille eesmärk on pöörduda lõpuks tagasi piiranguteta vaba liikumise ja Schengeni ala tavapärase toimimise juurde. Piirikontrolli sisepiiridel tuleb hakata kaotama järk-järgult ja koordineeritult, enne kui teises etapis on võimalik leevendada ajutisi piiranguid välispiiril ning isikud, kelle alaline elukoht ei ole ELis, saavad jätkata mittehädavajalikku reisimist ELi.

Tuleb samuti meenutada, et lahendamaks suuri probleeme, mille põhjustasid sisepiiridel piirikontrolli taaskehtestamine ja reisi piirangud, ning piiramaks mõju siseturu toimimisele, kaasas komisjon kõik vajalikud vahendid ja tagas tegevuse koordineerimise ELi tasandil.

⁸ EUROCONTROLLi kuulub 41 riiki kogu maailmast.

⁹ www.eurocontrol.int

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf

Lisaks on komisjon esitanud praktilised suunised, et tagada elutähtsate kaupade sujuv liikumine ELis roheliste transpordikoridoride kaudu,¹¹ hõlbustada kaubalende¹² ja tagada töötajate vaba liikumine¹³. Need suunised on suurel määral leevendanud piirangute mõju ühtsele turule ja vabale liikumisele ning neid tuleks kohaldada, kuni piirikontroll sisepiiridel on kaotatud.

III EL+ alale reisimise ajutise piiramise pikendamine

Nagu eespool märgitud, on osa liikmesriike astunud esialgseid samme pandeemia leviku vastu võitlemise meetmete leevendamiseks. Siiski on oluline tegutseda järk-järgult ja eri meetmed tuleb kaotada eri etappidel. Lisaks tuleks iga etapi vahele jätta piisavalt aega, sest mõju muutub mõõdetavaks alles aja jooksul. Epidemioloogiline olukord ELis hakkab teataval määral stabiliseeruma ja annab põhjust ettevaatlikuks optimismiks, kuid nakkuse leviku uue suurenemise oht ühiskonnas püsib endiselt, eriti juhul, kui meetmed tühistatakse liiga vara ja koordineerimatult. Lisaks on olukord endiselt ebakindel paljudes kolmandates riikides, sealhulgas riikides, kust tavaliselt tehakse arvukalt reise ELi ja kuhu EList reisitakse väga sageli. Paljud riigid ja piirkonnad on viirusega kokkupuute varasemates etappides kui Euroopa.

Paralleelne ja kooskõlastatud tegevus EL+ ala välispiiridel on endiselt vajalik, et täiendada ELi ja Schengeni riikide jõupingutusi, mille eesmärk on piirata COVID-19 levikut sotsiaalse suhtluse piiramise kaudu. Selleks et tagada nende meetmete tulemuslikkus, peaksid kõik ELi ja Schengeni riigid neid rakendama kogu välispiiril sama kaua ja ühetaoliselt.

Seepärast kutsub komisjon Schengeni liikmesriike ja Schengeni lepinguga ühinenud riike üles pikendama ajutist piirangut kolmandatest riikidest EL+ alale mittehädavajaliku reisimise suhtes veel 30 päeva kuni 15. juunini 2020. Selle perioodi edasist pikendamist tuleks hinnata lähinädalatel sõltuvalt epidemioloogilise olukorra arengust nii ELis kui ka sellest väljaspool.

Ajutise reisipiirangu pikendamise ulatus peaks jääma samaks, nagu on sätestatud komisjoni 16. märtsi ja 8. aprilli 2020. aasta teatise. Ajutise reisipiirangu kohaldamisel peaksid liikmesriigid järgima komisjoni 30. märtsi 2020. aasta suuniseid. Lisaks tuleb komisjon meelde oma 23. märtsi 2020. aasta teatise (roheline transpordikoridoride rakendamise kohta) punkti 15 ning kutsub kõiki riike ja osalejaid üles jätkama koostööd ja kohaldama välispiiridel võimalikult ulatuslikult roheline transpordikoridoride rakendussuuniseid.

¹¹ C(2020) 1897, 23. märts 2020.

¹² C(2020) 2010, 26. märts 2020.

¹³ C(2020) 2051, 30. märts 2020.